2025

EDUCATION

MAEDNC101

Philosophical Foundation of Education: Indian & Western

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full mark for the questions.

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা। 1x10=10

Answer the Following Question:

1. নীতিবিদ্যা, নন্দনতত্ব বা সৌন্দর্য বিজ্ঞান আৰু তৰ্কবিদ্যা হৈছে.....ৰ ভাগ।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Ethics, Aesthetics and Logic are the division of ……. (Fill in the blank

2.....দৰ্শনৰ মতে, আত্ম-উপলব্ধিয়ে শিক্ষাৰ মূল আদৰ্শ (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

According to ……. philosophy, self-realization is the main ideals of education (Fill in the blank).

3. প্ৰকৃতিক অনুসৰণ কৰা” শ্লোগান ..... .দিছিল

…… gave the slogan “Back to Nature”?

4. ভাৰতীয় দৰ্শন মূলতঃ.....প্ৰকৃতিৰ।

Indian philosophy is essentially.....in nature.

ক) বস্তুবাদী a. materialistic খ) আধ্যাত্মিকতাবাদী b. spiritualistic

গ). আশাবাদী c. optimistic ঘ) আনুষ্ঠানিক d. ritualistic

5. ……..ক ঈশ্বৰবাদী দৰ্শন বোলা হয় ।

..... is called the theistic Philosophy.

ক) সাংখ্যা a) Samkhya খ) মিমাংসা b) Mimamsa

গ) যোগ c) Yoga ঘ) চাৰ্বাক d) Carvaka

6. ইছলামিক শিক্ষা দৰ্শনে গুৰুত্ব দিয়ে

Islamic philosophy of education stresses the unity of…

a) জ্ঞান আৰু সম্পদ a) Knowledge and wealth

b) ধৰ্ম আৰু ৰাজনীতি b) Religion and politics

c) জ্ঞান আৰু কাৰ্য c) Knowledge and action

d) শিক্ষক আৰু শিক্ষাৰ্থী d) Teacher and student

7. যুক্তিবাদী ধনাত্মকতাবাদৰ কেন্দ্রীয় ধাৰণাটোৱেই হৈছে ..... ৰনীতি।
The central idea of logical positivism is the principle of .....

ক) অধিবিদ্যা a) Metaphysics খ) ভাষা b) Language

গ) জ্ঞানবিদ্যা c) Epistemology ঘ) পৰীক্ষণ d) Verification

8."প্রগতিশীল শিক্ষা" শব্দটোৰ সৈতে জড়িত
The term “progressive education” related to

ক) বাস্তৱবাদ। a) Realism খ) প্রয়োগবাদ b) Pragmatism

গ) আদর্শবাদ। c) Idealism ঘ) অস্তিত্ববাদ। d) Existentialism

9. জৈন দর্শনৰ কোনটো নীতি শিক্ষাত পৰিৱেশ সচেতনতা উৎসাহিত কৰে?
Which Jain principle encourages environmental awareness in education?

a) অপৰিগ্রহ a) Aparigraha b) তপস্ b) Tapas

c) স্যাদ্বাদ c) Syadvada d). মোক্ষ d) Moksha

10. মূল্যবোধৰ শিক্ষা প্রদান কৰিবলৈ নিম্নলিখিত কোনটো পদ্ধতি আটাইতকৈ প্রভাৱশালী?
Which of the following approaches is most effective in teaching values?

a) মুখস্থ শিক্ষা a) Rote memorization

b) অভিজ্ঞতাৰ জৰিয়তে শিক্ষা আৰু আদর্শ প্রদর্শন b) Experiential learning and role modelling

c) প্রতিযোগিতামূলক পৰীক্ষা c) Competitive exams

d) শাস্তি-ভিত্তিক শৃঙ্খলা d) Punishment-based discipline

তলত দিয়া বিষয়সমূহৰ যিকোনো পাঁচটাৰ সংক্ষিপ্ত টোকা লিখা **6**x5=30
Write Short Notes on the Following Question (Any Five)

11. বিজ্ঞান আৰু দর্শনৰ মাজৰ সম্পর্ক
Relation between Science and Philosophy

12. সাংখ্য দর্শনত প্রকৃতি আৰু পুৰুষ
Prakriti and Purusha in Samkhya Philosophy

13. অষ্টাঙ্গ যোগ Astanga Yoga

14. যুক্তিসংগত ধনাত্মকবাদৰ শৈক্ষিক প্রভাৱৰ
Educational Implication of Logical Positivism

15. শিক্ষাৰ অস্তিত্ববাদী দর্শনৰ উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য সমূহ
Significant Features of the Existentialist Philosophy of Education

16. শিক্ষাৰ বৈশেষিক দর্শনৰ মূল বৈশিষ্ট্য সমূহ
Main Features of Vaishesika Philosophy of Education

17. জৈন দর্শনত শিক্ষাৰ লক্ষ্য

Aims of Education in Jain Philosophy

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যিকোনো চাৰিটা) 10x4=40

Answer to the Following Questions (Any Four)

18. শিক্ষা দর্শনৰ গতিশীল দিশ।" দুয়োটাৰ মাজত সম্পর্ক দেখুৱাই এই উক্তিটোৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

"Education is the dynamic aspect of the philosophy" Discuss this statement by showing the relationship between the two

19. "প্রকৃতিবাদৰ মূল নীতিসমূহৰ বিষয়ে লিখা। শিক্ষাত প্রাকৃতিবাদৰ প্রভাৱ সংক্ষেপে আলোচনা কৰা। (5+5=10)

Write about the basic principles of Natuarilism. Discuss in brief the educational implications of Naturalism

20. বাস্তৱবাদ অনুসৰি শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু পাঠদান পদ্ধতিৰ সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা। 5+5=10

Critically evaluate the aims of education and methods of teaching according to Realism.

21. বৌদ্ধ দর্শন অনুসৰি শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু পাঠদান পদ্ধতিৰ সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।(5+5=10)

Critically evaluate the aims of education and methods of teaching according to Buddhism

22. মূল্যবোধকি ?মূল্যবোধৰ বিষয় ভিত্তিক আৰু বস্তুনিষ্ঠ প্রকৃতিৰ বিষয়ে বিতংভাৱে আলোচনা কৰা। (3+7=10)

What is value? Discuss about subjective or objective nature of values.

23. শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু পাঠ্যক্রমৰ ক্ষেত্রত আদর্শবাদী আৰু প্রায়োগবাদৰ মতামত তুলনা কৰা।

Compare the views of Idealism and Pragmatism regarding the aims of education and the curriculum.

****